

KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Stycznia.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1829.

N^{ro} 5

WSPOMNIENIA.
Odzyskanie Bychowa 1663.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

W ciągu roku zeszłego, w Warszawie Ospe ochronną zaszczerpiono dzieciom 1768; na Ospe naturalną chorowało dzieci 189, z nich umarło 7.

Wczoraj mnóstwo Sanek napełniało celniejsze ulice stolicy a szczególnie po południu Nowy Świat i Aleę. — Kra płynie tak gęsta, że bardzo mało kto odważa się przewozić. *Praga* ma pełno podróżnych oczekujących na ułatwienie przewozu. Gdy Bydło trudno jest przewozić, przeto mięso z *Pragi* jest dostarczane.

Wdowa lat 50 mieć mogąca, utrzymująca się z służby, napiwszy się i niemogąc w późnej porze nocnej trafić do mieszkania, onegdaj zmarła na Mylnej ulicy.

Przed laty, każdy czy bogatszy czy mniej majątny, przy powinszowaniu Nowego roku posyłał dary w miarę możności. Później zamiast podarunków zaczęto posyłać bilety, lecz ten zwyczaj przez czas długi trwał tylko między znakomitemi osobami. Od kilku lat prawie wszyscy już sobie winszują biletami, a zaognędaj roznoszono bilety z następującym napisem: »Z powinszowaniem Nowego Roku Grabarze Smetarza Powązkowskiego 1829.«

Artykuł nadestany. — Doniesionem było w Nrze 310 Kurjera, że pewna majątność, wiedziona z powiatów Województwa Mazowieckiego, przez jednego Dzierżawcę ciągle przez lat 43 jest dzierżawioną, a przez ciąg ten żadnego procesu z kilku Dzierżalcami nie było; chwalebna ta spokojność i zgoda była mi powodem doniesić orzadkim przykładzie jeszcze więcej

zastanowienia i uwagi godnym. Dwóch Obywateli w Powiatach *Czerskim* i *Garwolińskim* przez lat blisko 30 posiadają wspólnie dziedziczne dobra w sukcesji otrzymane. Jeden ma dwie części, a drugi jedną, każdy mieszka winnym Powiecie do innego Województwa należącym i w innej wsi; co więcej, że majątności te i mieszkania *Wista* przedziela; jeden drugiemu wskazuje rachunki i dzieli się intratą z przypadłej na siebie części, a dotąd nierozdzielwszy dóbr, w dalekiem będąc kuzynostwie, w spokojnej zgodzie żyją, i jeszcze żadne zająście między nimi nie było.

K. Obywatel z Mazowsza.

W miejscach odleglejszych od miast, gdzie jest trudno mieć zawsze przyprawy kuchenne; następujący sposób posłuży do zastąpienia *Oliwek*. Kazać nabierać *Dereniu*, niżeli się rumienić pocznie, albo zielonych i jeszcze niedojrzałych śliwek; włożyć je w naczynie zasoliwszy i mocnym octem winnym lub piwnym nalać. W kilkanaście dni octem zmacerowane taki i same przez się i w potrawach smak mieć będą, że ich nie można od prawdziwych oliwek rozemnać.

Nów dziś ogodź: 5, min: 17, wieczorem.

Jutro jako w uroczystość SS. Trzech Króli, oraz Bożego Narodzenia podług starego Kalendarza, Kurjer nie wyjdzie.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Król Szwedzki chorował przez czas nieaki z zaziębnienia. — W fabryce cukru w *Sztokholmie* był niedawno taki niedostatek tego produktu, że się w niej ledwo 25 funtów cu-

krę znajdowało, — Słychać, że Xłc Gustaw syn byłego Króla Szwedzkiego, miał upraszać Króla Niderlandzkiego, aby go raczył uwolnić od służby jako Jenerał-Majora wojsk Niderlandzkich, którą dostojność w zeszłym roku otrzymał. — Donoszą z Paryża, że P. Beranż udął się d. 23 z. m. do przeznaczanego mu więzienia. — Do Tulonu przybyło wielu officerów Francuz: od Armji z Grecji, dla poratowania osłabionego zdrowia. Jenerał Mezon Dowódzca wojska Francuz: w Grecji, ma teraz swoje główne stanowisko na pokładzie okrętu w pobliżności Nowaryno. — W Rzymie na tajemnym kosystorzu odbytym dnia 15 z. m. potwierdził Ojciec S. mianowanie 5cin Ancy-Biskupów i 22ch Biskupów. — Wielki Xiążę Toskański potwierdził podany mu plan powiększenia miasta Liworno. — W Paryżu d. 20 z. m. odebrano następującą wiadomość z Nowaryno: Dla armji Francuzkiej żywność zostaje dotąd ze wszystkich stron dowożona. Nawet okręty Amerykańskie przybywają teraz do Grecji z różnemi towarami, a między innemi przywożą także suknie, obuwie it. d., aby takowe częścią sprzedąć Francuzom, częścią podarować nieszczęśliwym rodzinom Greckim które zostają bez sposobu do życia. Rozdanie sukien między tych nieszczęśliwych, trwało w całej Morei przez dni 9, to jest 3. dni w Kalamacie, 3. w Nowarynie i 3. w Patrasie. — Nad brzegiem morza, w pobliżności dawnego miasta Patrasu gdzie teraz znajduje się tylko kilka nędżnych domów zamieszkałych dawniej przez Turków, zaczęto niedawno budować nowe miasto, w którym założono szerokie ulice i już wiele wygodnych domów wystawiono; kilka kawiarni i restauracji już istnieją, do tego miasta coraz częściej przybywają Grecy z głębi Morei i sąsiedzkich wysp, mając zamiar tam osiedleć.

— Jenerał-Porucznik Damas który znajdował się pod dowództwem Jenerała Klebera w Egipcie będąc w ówczas Szefem sztabu tegoż Jenerała, zakończył niedawno życie w Paryżu. — Z Ankony do Korfu ma wypływać raz na tydzień statek parowy. — Dwa także statki mają także co tydzień wypływać, pierwszy z Londynu do Gibraltaru, a 2gi z Korfu do Malty, utrzymując tym sposobem ciągły związek między temi miastami.

Donoszą od granic Tureckich, że nowy Węzır Bośni znalazł wcale inny stan tego Xłwa iak sobie był wyobraził. Zapewne mu się niendauspokoić burzliwe umysły mieszkańców tamecznych. Sądzićby należało, że Bośniacy teraz albo sami niewiedzą czego żądają, albo przez niewidzialną rękę są prowadzeni, która wieczne nieukontentowanie na ich ziemi ma zamiar utrzymać. Powody uzalenia się mieszkańców Bośni przeciw Rządowi Tureckiemu, są, nowe urządzenia, które teraz zaprowadzono w ich kraju. Xłc Miłosz masię także znajdować w krytycznem położeniu, szuka dla siebie przyjaciół; odbywa teraz (nie bez przyczyny) podróż w całej Serwji. — Izraelici którzy się dotąd znajdują w Stambule i w Turcji europejskiej, pochodzą powiększej części z tych Starozkaonnych, którzy przed 300laty uszli z Hiszpanji i Portugalji. Ci Izraelici z znaczną częścią skarbów przybyli do Turcji i potrafilili ie o dziesięć razy pomnożyć przez handel etc. potomkowie ich są dziś bardzo bogaci. Utrzymują ciągle zwyczaje swoich przodków, dotąd rozmawiają między sobą ięzykiem Hiszpańskim i Portugalskim. Zdolali uzyskać zaufanie u rządu Tureckiego który im powierza dzierżawę dochodów skarbowych a nawet mennicy, używa ich oraz za tłumaczy i aientów przy Baszach. — Donoszą z Neapolu że lazaret kwarantanny w Pansili-

ko połączono z przyległym pałacem, w którym uporządkowano trzy kosztownie umeblowane mieszkania, przeznaczone dla Posłów Mocarstw sprzymierzonych którzy tam w krótkce przybyć mają. Ci Posłowie odbędą w tych mieszkaniach czterdziesto dniową kwarantannę.— Dnia 9 z. m. J. C. M. Wielka Xiężna HELENA, przybyła wpożądaniem zdrowia do *Neapolu*. Poseł Cesarsko-Rossyjski Hr. *Stakelberg* wyjechał na przeciw Wielkiej Xiężnie aż do *Gacty*. —

Adwokaci w *Mason we Fransji*, przedsięwzięli chwalebny środek, który wkrótce powściągnie ducha szykany w tamecznej okolicy, imoże się przyłożyć do poprawy obyczajów. Otworzyli biuro, gdzie wkaždy dzień targowy znajduje się kilku Adwokatów, którzy *bezpłatnie* wysłuchawszy skargi stron, sterają się ie pogodzić; gdy zaś zgoda nie nastąpi, podejmują się również *bezpłatnie* wprowadzenia sprawy do właściwego Sądu.—Listy z *Grecji*, odebrane w *Ankonie*, donoszą ieszcze o rzeci Chrześcjan mieszkających w miastach *Kandyjskich*. Nie ma iuż tam Chrześcjan; wszystkich zamordowano, i takimże losem zagrożono wszystkim Chrześcjanom na wyspie, Turcy chcą wytępić Greków. *Sultan* wydał rozkaz *Dram-Alemu*, aby mu przywiósł popiół *Peloponezu*! Po urzędowem doniesieniu o wypadkach na wyspie *Kandji*, rząd *Grecchi* podwoił posyłanie posiłków do *Krety*, nakazał ściślejsze zamknięcie portów Tuneckich od lądu, i od Admiratów Mocarstw sprzymierzonych otrzymał przyrzeczenie pomocy.

Panna *Sontag* bawiąca teraz w *Paryżu*, daie w swem mieszkaniu raz w tydzień wieczor, który nazywają najmodniejszým. Znakomite osoby, najcelniejsi Artysci, najwziętsi Literaci bywają zaproszeni. Mieszkanie tej Artyski jest wzorem gustu. Po rozmowach trwa-

jących przez godzinę, następuje muzyka; zwykle *Rosyni* siada do fortepjanu; najslawniejsi Wirtuozi wykonywają wyborowe dzieła, a w końcu ładna Gospodyni zachwyca słuchaczów swym czarującym głosem. Do zalet takiego wieczora należy i to, że Artystkaswych gości niezbywa tylko *Herbatką*, zwykle o północy następuje wspaniała wieczerza złożona z najwykwintniejszych przysmaków.

Z Krakowa. — Spodziewamy się tu wesołego Karnawału, wiele rodzin ma przybyć z ościennych prowincji. — Tutejsza starożytna stolica znacznie się upiększa; plantacje na około zamku, owe mieszkanie Monarchów Polskich dzwignie się z gruzów i wszelkie Magistratury do niego będą przeniesione. Daj Boże aby ten projekt został skuteczniony. Niedawno przy okopywaniu koryta starej *Wisły* znaleziono kilka tysięcy samemi 5cio-złotówkami. Mówią, że będziemy mieć budowę nowego teatru podług planu budowniczego *Ajgnera*. Nowy ten przybytek *Muz* ma stać na *Szczepańskim* placu. *Wisła* gwałtownie wezbrała w niezwykłej porze, Ryb wszelkich a szczególnie *Karpi* jest takie mnóstwo, że za 2 złote można nabyć 6 funtów. Tej zimy lepiej się powodzi scenie ojezystej niż bywało; szczególnie podobał się *Lukasz z pod Łukowa*, a na pierwsze przedstawienie *Zycia Szulewa* przybyło blisko 1000 osób, co się nie wydarzyło od r. 1809, to iest gdy Artysci Warszawscy gościli w Krakowie. Pan *Szpringier* przedstawiał *Zoka* z korzyścią dla siebie i zadowoleniem widzów; iego żona (znana na scenie Warsza: Panna *Sanders*) wiele korzystała w całorocznej podróży po Niemczech i Francji; iej tańce zawsze okrywane są oklaskami. —

Dziennik Florencki niedawno umieścił wiadomość o przypadku wydarzonem roku 1804

»Pewnemu maigtnemu Kupcowi z *Palermo* wróżyła *Cyganka* że *Lew* śmierci iego stanie się sprawcą, w 10 lat przy iednym z pałaców w bliskości *Neapolu* postrzegł lwa wyrobionego z kamienia z otwartą paszczą, podpierającego kolumnę; na ten widok przypomina wyrocznię i żartując opowiada o niej obecnym przyjaciółtom; zbliża się go lwa, i kładąc lewą rękę w iego paszczę! «ach to ty, (zawołał) straszny lwie, co mi śmierć masz zadać, pozzrzyj mię więc, i dokonaj wróży. W tej chwili, uczuł ukąszenie *skorpjona* wpaszczy ukrytego i w istocie ta iadowita rana w kilka dni potem stała się przyczyną iego śmierci.

DONIESIENIA.

Doktor Medycyny Rodecki zawiadamia komu otem wiedzieć potrzeba, iż mieszka teraz przy ulicy Królewskiej Nr 1066, w Oficynie Pałacu Hr. Łubińskich, na dole, na przeciw kraty ogrodu Saskiego. Jest zawsze w domu zrana od godziny 8mej do 9tej.

Osoba po ukończeniu edukacji bez obowiązku zostając, życzyłaby sobie pracować pomocniczo w jakim biurze urzędniczym, lub osoby prywatnej. Wiadomość powziąć można w domu pod Nr 100 przy ulicy Piwnej na drugim piętrze.

Ostrygi Holenderskie świeże dzisiejszą Poczta nadeszły do Handlu niżej podpisanego przy ulicy Nowy Świat Nr 1305. — *M. Madejka.*

Zgubiony Puljares, właściciel za udowodnieniem odebrać może w Drukarni Kurjera. Znalazca nie żąda nagrody.

Trzy Dukaty nagrody znalazcy Obrączki złotej wartości złotych 16, gdy odda do P. Kelch na Krakowskim Przedmieściu pod Nr 419.

Na liczne żądanie sprowadziłam Wodę Gorską, Pillnąjską, i Saidszycką, Herbatę Hiszpańską i Szwajcarską w paczkach 1/4ch z opisaniem i sposobem tej użycia, o skuteczności której Szan: Publ: już się przekonała. Niemniej pigułki tak zwane (Kajserc: Jestrt: Privilegirte Blutreinigungspillero) w pudełkach, z którymi ma honor się polecać. — Handel Korzeni i Win *M. B. Gordon* Wdowy przy ulicy Długiej.

 Dnia 29 Grudnia 1828 roku wieczorem w przeizdzie pomiędzy Łowiczem a Piątkiem zginę-

ła Waliza w której prócz rozmaitych sukien męzkich tak zupełnie nowych iako i noszonych ieszcze dwie Szpilki brylantowe iedna z Rubinem w kształcie gwiazdki, druga takż z brylantem osadzoną w kształcie wężyka znajdowały się. Nadto dwa Płaszczyki dziecinne z kasmirku zielonego, różne zabawki, Tabakierka szylkretowa grająca i 900 złotych w różnej monecie. Uczciwy znalazca lub dający o niej wiadomość, zechce wspomnianą Walizę wraz z rzeczmi przesać albo do miasta Ozorkowa pod Łęczycą do Wa Wernera albo do Warszawy przy ulicy Długiej pod Nr 558 i 9 a otrzyma w nagrodę złotych polskich 900.

W Dobrach Willanowskich pod Warszawą sytuowanych, iest do wydzierżawienia od Sgo Jana 1829 na lat 3 po sobie następujących, dochód z Propinacji Piwnej i Corzelnianej w całym kluczu nierozdzielnia. Życzący sobie tej dzierżawy zgłosić się zechcą do Rządcy Pałacu pod Nr 415, a tam o wszelkich szczegółach tej dzierżawy dotyczących powezwać informacją.

Młodzieniec dobrych obyczajów któryby miał ochotę Ekonomiki na sposób niemiecki, i hodowania trzody Owiec Merynosów nauczyć się, może za umiarkowaną cenę i z przyzwoitem zachowaniem się u poddanego lecz główny kładzie się warunek aby po i dał dobrze Niemiecki i Polski ięzyk. W Świącicach pod Błoniem — *Siegert.*

 O mil 4 od Warszawy potrzebnym iest Gorzelniany razem i Piwowar, który iżby był odpowiedzialny, doskonały w fabrykowaniu Wódek na aparacie teraźniejszej maszynierji z zboża sseczólniej z kartofli, nawet Piwa Dubeltowego, Marcowego i Jątowcowego. Chęć mający, raczy się udać do Drukarni Kurjera.

Hotel Polski w Lipsku.

Nanowo i przyzwoicie urządzony, poleca się Szanownym Podróżnym, z zapewnieniem rychłej i tannej usługi. *August Pusch* Właściciel.

Ogród w którym się znajduje około 200 sztuk rozmaitego drzewa owocowego, z inspektami, uregulowaniami grzędami szparagów i innych iarzyń, przy ulicy Wspólnej pod Nr 1644 i 5 położony, iest do wydzierżawienia wraz z mieszkaniem lub bez niego; dowiedzieć się można w każdym czasie o bliższych szczegółach na miejscu u Młynarza P. Helbig, który zarazem miejscowość wskaże.

TEATR. Jutro 39ty raz Opera *Wolny Strzelec.*